

Utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning av Östbaneprojektet av Östbanan Ab

Stadsutvecklingsnämnden 05.11.2024
2492/00.04.00/2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
Trafikplaneringschef Hanna Linna-Varis, miljövårdsinspektör Sanna Tarmi och generalplanechef Maija-Riitta Kontio

Östbanan är en snabb banförbindelse med två spår som planeras från Kervo via Borgå till Kouvola. I västra ändan förgrenar sig Östbanan i en tunnel från Flygbanan som planerats mellan Böle och Kervo och i östra ändan går den samman med den befintliga Lahtis–Kouvola-banan. Banan planeras i ett område som sträcker sig ut över nio kommuner: Vanda, Tusby, Kervo, Sibbo, Borgå, Lovisa, Lapträsk, Mörskom och Kouvola. Utöver fjärrtrafiken kan närtågstrafik inledas mellan Helsingfors och Borgå. På sträckan mellan Kervo och Kouvola undersöks möjligheten att inleda godstrafik.

Ett centralt mål för projektet är att möjliggöra snabbare fjärrtågstrafik till östra Finland: via järnvägarna i Savolax och Karelen till Kuopio, Joensuu och Kajanaland. Målet är också att förena Borgå stad med den snabba bantrafiken och närtågstrafiken. Projektet främjar hållbara sätt att resa från huvudstadsregionen i riktning mot öster och vice versa samt tryggar försörjningsberedskapen i östra Finland. När Östbanan blir färdig skapar den en snabbare och smidigare förbindelse från östra Finland till Helsingfors-Vanda flygstation, varvid den avsevärt förbättrar den nationella och internationella tillgängligheten i östra Finland.

För planeringen av banprojektet ansvarar det år 2022 grundade bolaget Östbanan Ab, vars bransch är att planera spårtrafikinfrastrukturen för en snabb tågförbindelse för sträckan Flygbanan–Borgå–Kouvola ända fram till byggnadsberedskap. Östbanan Ab ägs av finska staten (51 %) som representeras av kommunikationsministeriet samt 24 kommuner eller städer. Östbanan accepterades i juli 2024 till det utvidgade europeiska stornätet för trafik (TEN-T, dvs. Trans European Transport Network), som främjar hållbar rörlighet av människor och varor från ett medlemsland till ett annat så smidigt som möjligt.

Utgångspunkten för planeringen av Östbanan är tidigare utredningar av Östbanan, i synnerhet utredningen av huvudriktningen för Östbanan som färdigställdes i januari 2024. Programmet för miljökonsekvensbedömning av Östbanan är framlagt till påseende 14.10.2024–18.11.2024 och under den tiden kan man framföra åsikter och ge utlåtanden om MKB-programmet. MKB-programmet är den projektansvariges plan för hur miljökonsekvensbedömningen kommer att göras. I programmet beskrivs projektet, dess alternativ och de konsekvenser som ska utredas. Dessutom berättas hur informationen och deltagandet ordnas. Under förfarandet vid miljökonsekvensbedömningen utarbetas en preliminär översiktsplan

för Östbanan, där placeringen av alternativa bansträckningar och bangeometrin preciseras.

De sträckningsalternativ för Östbanan som bedöms vid MKB-förfarandet har bildats utgående från målen för projektet samt tidigare planer och utredningar. De sträckningsalternativ som undersökts i utredningen av Östbanans huvudriktning har delvis preciserats, och alternativen har fått nya namn. I Borgå centrum har de sträckningar som går i tunneln kombinerats till en zon. Sträckningarna kommer att preciseras ytterligare i takt med att planeringen framskrider. Som en del av den preliminära översiktsplaneringen granskas dessutom nya sträckningsalternativ bland annat i Nickby i Sibbo samt i Illby och Mörskom i Borgå. Östbanans totala längd är 110–114 kilometer beroende på alternativ. Linjealternativen presenteras på MKB-programmets kartor som 200 meter breda järnvägskorridorer, eftersom sträckningarnas placering och bangeometrin för närvarande preciseras i den preliminära översiktsplaneringen. Järnvägskorridorens slutliga bredd jämte skyddsområden är minst 65 meter. Geometrin för de sträckningar som går på markytan är preliminärt planerad för tågmateriel med hastighet på 300 km/h. Geometrin preciseras under den preliminära översiktsplaneringen. Vid tunnelstationer är tåghastigheten högst 200 km/h.

Mellan Flygbanan och Paipisvägen granskas två alternativa sträckningar: Kervo norra (KN) och Kervo södra (KS).

Mellan Paipisvägen i Sibbo och Backas i Borgå granskas tre alternativa sträckningar: Andersböle (AB), Elstationen norra (EN) och Elstationen södra (ES). Dessutom granskas ett sträckningsalternativ mellan Flygbanan och Backas i Borgå som går genom Nickby (N).

Öster om Backas i Borgå granskas tre alternativa sträckningar samt ett underalternativ:

-Sträckningsalternativet Kungsporten K, som gör det möjligt att bygga en station ovanpå marken (stationsalternativ A) i Kungsportens område. Dessutom granskas underalternativ K+, där man i anslutning till Borgå gamla tågstation skulle bygga en station för närtrafiken (stationsalternativ A+).

-Sträckningsalternativet Parkgatan P, som gör det möjligt att bygga en tunnelstation (stationsalternativ B) i anslutning till Västra Mannerheimleden och Hornhattulavägen.

-Sträckningsalternativet Gamla Borgå GB, som gör det möjligt att bygga en tunnelstation (stationsalternativ C) i centrum av Borgå, nära Gamla stan i Borgå.

På avsnittet mellan Venjärvi i Illby i östra Borgå och Koria (Kouvola) granskas tre alternativa bansträckningar: Mörskom (M), Lappträsk norra (LN) och Lappträsk södra (LS)

Placeringen av bansträckningar, tunnlar och tunnelmynningar samt broar granskas i den preliminära översiktsplaneringen av banan under hösten 2024.

I miljökonsekvensbedömningen granskas dessutom jämförelsealternativet 0+, som innebär att Östbanan inte byggs. Jämförelsealternativet 0+ omfattar de förbättringsprojekt som har godkänts för det befintliga bannätet. Antagandet är att Flygbanan har byggts och digibanan (förnyelsen av den digitala tågkontrollen) har genomförts.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland är i projektet den kontaktmyndighet som avses i MKB-lagen. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland begär utlåtande av Borgå stad samt planläggningen och miljövården i Borgå stad om programmet för miljökonsekvensbedömning av Östbanan Ab. Utlåtandena ska lämnas inom den i kungörelsen angivna tiden, senast 22.11.2024. NTM-centralen i Nylands utlåtande om bedömningsprogrammet samt åsikterna och utlåtandena om bedömningsprogrammet kommer att publiceras inom en månad efter framläggningen. På grund av den korta remisstiden har stadsplaneringen, stadsinfran och miljövården tillsammans berett ett utlåtande.

Kungörelsen och bedömningsprogrammet finns på miljöförvaltningens webbplats på adressen:

https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/os_tbanan-vanda-tusby-kervo-sibbo-borga-lovisa-morskom-lapptrask-kouvola

Östbanan Ab har publicerat en sammanfattning av MKB-programmet på sin webbplats:

<https://www.itarata.fi/sv/planering/forfarande-vid-miljokonsekvensbedomning-mkb/>

Bilagor

Begäran om utlåtande

Utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning av Östbaneprojektet

Stadsutvecklingsdirektören

Stadsutvecklingsnämnden föreslår stadsstyrelsen att Borgå stad ger ett utlåtande enligt bilagan om programmet för miljökonsekvensbedömning av Östbaneprojektet.

Paragrafen justeras genast.